

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük Ve Ticaret Bakanı Sayın Hayati YAZICI tarafından Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
02.08.2012

Nursel AYDOĞAN

Diyarbakır Milletvekili

Arap baharı olarak adlandırılan süreçle birlikte Türkiye'nin Arap ülkeleriyle olan ticaret dengesinde önemli değişikliklerin yaşandığı belirtilmektedir. Bu ülkelerden Libya ve Mısır ile dış ticaretin neredeyse bitme noktasına geldiği söylenmektedir.

25 Temmuz tarihinde Türkiye'nin Suriye ile olan Cilvegözü, Öncüpınar ve Karkamış sınır kapıları bakanlıkça kapatılmıştır. Hükümetin izlediği dış politikaya bakıldığında kapatılan sınır kapılarının Yakın sürede açılmayacağı görülmektedir. Ayrıca bölgede yaşananlara bakıldığında önümüzdeki dönemde İran ile olan ilişkilerin de zayıflaması söz konusudur.

Ülkemizin Doğu ve Güneydoğu bölgemizden Suriye ve Suriye üzerinden Körfez ülkelerine yayılan bir üretim ve ticaret kapısı oluşmuştu. Kısaca "Sınır Ticareti" olarak adlandırılan bu üretim ve ticaret kapısı Doğu ve Güneydoğu'da çok kişiye istihdam ve gelir imkânı, ülkeye de döviz sağladığı bilinmektedir. Suriye'de ve Körfez ülkelerinde çok sayıda Türkiyeli girişimcinin üretim tesisi, ticarethanesi vardır. Sınır Kapıları kapanınca bu üretim tesisleri ve ticarethaneleri yaşatmak imkânsız hale gelmektedir.

Suriye kapısından sınır boyundaki şehirlere turistik amaçla veya alış veriş için çok sayıda insan giriş yapmıştır. Turistik amaçla yapılan bu giriş-çıkışlar şehirlerdeki ekonomik yapıyı beslemekteydi.

Kapatılan sınır kapılarındaki trafiğin önemine bakıldığında: 2011 yılı Ocak-temmuz döneminde çift taraflı kamyon trafiği 299 bin, bu yıl 88 bin; Çift taraflı yolcu aracı trafiği 2011 yılında 780 bin, bu yıl 248 bin adet olduğu belirtilmektedir. Ancak sınır kapılarının kapanması ve hükümetin şu an izlediği dış politikayı sürdürmeye devam etmesi nedeniyle bundan sonra ise sıfır olacağı anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda:

- 1- Türkiye'nin Arap baharıyla birlikte rejim değişikliği yaşayan Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkeleriyle olan ticaret hacminde son on yılda yaşanan değişim nedir?
- 2- Türkiye- Libya, Türkiye- Mısır arasındaki son on yılın ithalat ihracat oranı (yıllara ayrılarak) nedir?
- 3- Türkiye ile Suriye arasındaki "Sınır Ticareti"nin ülke ekonomisine katkısı 1986-1998 ile 1999-2011 yılları arasında ne kadardır?
- 4- 2011 yılının başından sınırların kapatıldığı güne kadar Türkiye ile Suriye arasındaki ithalat ve ihracattaki değişim hangi boyuttadır?
- 5- Suriye ile olan sınır kapılarının kapanması nedeniyle mağdur olan bölge insanının mağduriyetinin giderilmesi için bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır? Varsa nedir?
- 6- Türkiye ile İran arasındaki ithalat ve ihracatın parametreleri nelerdir? Hangi ürünler ihraç edilmiş; hangileri ithal edilmiştir?
- 7- Türkiye ile İran arasındaki ithalat ve ihracatın ülke ekonomisine 1991-2001 ve 2002-2011 yıllarındaki katkısı ne kadardır?
- 8- 2012 yılının başından günümüze değin ithalat ve ihracattaki değişim ne kadar olmuştur?